

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

19 грудня 2019 р.

Київ

№ 76-рк

Про припинення дій,
що містять ознаки порушення
законодавства про захист
від недобросовісної конкуренції

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали дослідження та подання Управління розслідувань недобросовісної конкуренції від 03.10.2019 № 127-01/4368-п,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Проведення Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) дослідження щодо наявності / відсутності в діях суб'єктів господарювання, зокрема виробників соків, ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції (далі – Дослідження).

2. СУБ'ЄКТ

- (2) Товариство з обмеженою відповідальністю «ПЕРЛИНА ЗАПОРІЖЖЯ» (далі – ТОВ «ПЕРЛИНА ЗАПОРІЖЖЯ», Товариство) (ідентифікаційний код юридичної особи 39376355).
- (3) Основними видами діяльності ТОВ «ПЕРЛИНА ЗАПОРІЖЖЯ», згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), зокрема, є виробництво фруктових і овочевих соків та інші види перероблення та консервування фруктів і овочів.
- (4) Тобто, ТОВ «ПЕРЛИНА ЗАПОРІЖЖЯ», у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єктом господарювання.

3. ОБСТАВИНИ

- (5) У ході Дослідження Комітетом виявлено реалізацію соків з м'якоттю та цукром стерилізованих під позначенням «ТОМА», виробником яких є ТОВ «ПЕРЛИНА

ЗАПОРІЖЖЯ». Зокрема, виявлено реалізацію таких соків, як абрикосовий з м'якоттю та цукром; вишневий з м'якоттю та цукром та сливовий з м'якоттю та цукром (далі разом – Продукція).

- (6) Зазначена продукція має такий вигляд:

Сік з м'якоттю та цукром стерилізований під позначенням «ТОМА»

- (7) Також з аналізу цих етикеток / упаковок встановлено, що серед ряду розміщеної на них інформації домінуючою є така: позначення «ТОМА», «сік абрикосовий» (вишневий, сливовий відповідно), «сік з м'якоттю»; зображення плодів стиглих фруктів (абрикосів, вишень, слив) та написів щодо виду соків і їх фізичних характеристик. При цьому інформація викладена таким чином, що дозволяє легко та однозначно сприйняти її та охарактеризувати конкретний продукт.
- (8) Окремо слід відзначити, що наведені написи виділено жирним шрифтом та розміщено в безпосередній близькості до назви Продукції.
- (9) Проте аналіз бокової сторони вищезазначених етикеток / упаковок соків засвідчив розміщення такої інформації:

Лицьова сторона	Бокова сторона	Вміст плодової частини
	<p>Склад: абрикоси, вода питна, цукор, регулятор кислотності: лимонна кислота. Масова частка плодової частини (30%) Перед вживанням збовтати. Поживна (харчова) цінність на 100г продукту: Вуглеводи – 13,7г; білки – 0 г; жири – 0 г. Енергетична цінність, (калорійність) на 100г продукту: 234 кДж/56 ккал Строк придатності 3 роки з дати виробництва. Умови зберігання: зберігати за температури від 0°С до 25°С та відносній вологості повітря не більше 75%. Уникати прямих сонячних променів. Номером партії вважати дату виробництва.</p>	<p>Пюре абрикосове 30%</p>
	<p>Склад: вишні, вода питна, цукор, регулятор кислотності: лимонна кислота. Масова частка плодової частини (30%) Перед вживанням збовтати. Поживна (харчова) цінність на 100 г продукту: Вуглеводи – 18,0 г; білки – 0 г; жири – 0 г. Енергетична цінність, (калорійність) на 100 г продукту: 272 кДж/65 ккал Строк придатності 1,5 роки з дати виробництва. Умови зберігання: зберігати за температури від 0°С до 25°С та відносній вологості повітря не більше 75%. Уникати прямих сонячних променів. Номером партії вважати дату виробництва.</p>	<p>Пюре вишне 30%</p>
	<p>Склад: сливи, вода питна, цукор. Масова частка плодової частини (30%) Перед вживанням збовтати. Поживна (харчова) цінність на 100 г продукту: Вуглеводи – 16,1 г; білки – 0 г; жири – 0 г. Енергетична цінність, (калорійність) на 100 г продукту: 276 кДж/66 ккал Строк придатності 1,5 роки з дати виробництва. Умови зберігання: зберігати за температури від 0°С до 25°С та відносній вологості повітря не більше 75%. Уникати прямих сонячних променів. Номером партії вважати дату виробництва.</p>	<p>Пюре сливове 30%</p>

- (10) До складу наведених соків входить плодова частина (пюре абрикосів, вишні та слив) що відображена на лицьовій стороні етикетки.
- (11) Аналіз інформації, розміщеної на лицьовій та боковій сторонах етикеток Продукції, дає підстави вважати, що вказана інформація зазначена з метою інформування споживача про назву продукту та її складову. При цьому, з огляду на етикетки Продукції в цілому, можна дійти висновку, що інформація з бокової частини збігається з інформацією з лицьової частини.
- (12) З аналізу етикетки наведеної Продукції виявлено, що її виробництво здійснюється за ГОСТ 16366-78 «Соки плодовые и ягодные с мякотью. Технические условия» (далі – ГОСТ 16366-78), що допускається чинним законодавством України. Проте, з наявної в Комітеті інформації, вказаний документ не є чинним на території України.
- (13) Відповідно до пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про стандартизацію», міждержавні стандарти (ГОСТ), що діяли на момент набрання чинності Угодою про проведення узгодженої політики в галузі стандартизації, метрології і сертифікації від 13 березня 1992 року, та республіканські стандарти Української Радянської Соціалістичної Республіки (РСТ УРСР) застосовуються як національні стандарти до їх заміни на національні стандарти чи скасування в Україні.
- (14) Наведені функції із заміни та скасування, згідно з вищевказаним Законом, покладені на Національний орган стандартизації, яким є державне підприємство «Український

науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (далі – ДП «УкрНДНЦ») (ідентифікаційний код юридичної особи 32595752).

- (15) Згідно з наказом ДП «УкрНДНЦ» від 25.12.2015 № 209, чинність, зокрема, ГОСТ 16366-78, скасовано повністю з 01.01.2018. При цьому, відповідно до наказу ДП «УкрНДНЦ», термін скасування, зокрема ГОСТ 16366-78, перенесено з 01.01.2018 на з 01.01.2019. Тобто, на 19.12.2019 положення ГОСТ 16366-78 не є чинними на території України.
- (16) Проте в Україні стандартизовані вимоги до різних видів соків та сокової продукції закріплено державним стандартом України 4283.1:2007 «Консерви. Соки та сокові продукти. Частина 1. Терміни та визначення понять» (далі – ДСТУ 4283.1:2007) та 4283.1:2007 «Консерви. Соки та сокові продукти. Частина 2. Номенклатура та вимоги» (далі – ДСТУ 4283.2:2007). Наведені державні стандарти встановлюють терміни та визначення понять у харчовій промисловості стосовно, зокрема, консервованих фруктових і овочевих соків, а також їх номенклатуру, вимоги до вмісту розчинних сухих речовин, масову частку соку та тощо.
- (17) Відповідно до пункту 3.3.3 ДСТУ 4283.1:2007, сік з м'якоттю – рідкий продукт, отриманий механічним відділенням рідкої фази фруктів, овочів, або їх суміші з частиною м'якоти та/чи отриманий змішуванням густої фази їстівної частини фруктів, овочів або їх суміші (пюре та/або концентрованих натуральних соків) з сиропом з цукру, сахарів та/або меду натурального з одночасним відновленням аромату чи без відновлення аромату.
- (18) При цьому вказаний пункт визначає, що мінімальна масова частка плодової частини має становити не менше 40 %.
- (19) Проте бокова частина етикеток Продукції свідчить, що його фруктова частина становить 30 %, з яких пюре з абрикосів, вишень та слив, відповідно, становить менший показник, ніж закріплений державним нормативним документом. Тому слід відзначити, що Продукція хоч і виготовлена з тих плодів, що зображені на фронтальній стороні етикетки, проте їх вміст значно менший.
- (20) З огляду на вміст плодової частини Продукції та порівнявши її з вищенаведеним положенням ДСТУ 4283.1:2007, можна відзначити, що Товариством зазначено про наявність у складі Продукції саме 30 % плодової частини (сумарно). Вказане не може свідчити про приналежність Продукції до такого виду, як соки з м'якоттю.
- (21) Відповідно до абзацу першого розділу 6 ДСТУ 4283.2:2007 назва соку, соку з м'якоттю, нектару, коктейлю, морсу, напою сокового, яку зазначають на спожитковій тарі, виготовленого з одного виду фруктів (овочів), має бути такою; «N-й [сік] [сік з м'якоттю] [нектар] [коктейль] [морс] [напій соковий]» або «[Сік] [сік з м'якоттю] [нектар] [коктейль] [морс] [напій соковий] із N», де N — це назва виду плодів, з яких виготовлено продукт.
- (22) Отже, вказане ДСТУ хоч і надає право на зазначення назви продукту у вигляді, про який наголошує Товариство, проте не надає права на поширення інформації, що може вводити в оману споживача, зокрема шляхом поширення неправдивої інформації, і не може переважати право інших осіб (споживачів) на одержання повної інформації про продукт.
- (23) У свою чергу, серед написів на лицьовій частині Продукції, які є найбільш привабливими, розміщено інформацію про вид Продукції, з яким вона позиціонується, що не відповідає дійсності.
- (24) Отже, інформація про вид Продукції, а саме напис «з м'якоттю», має ознаки неповної, оскільки не відповідає державним нормативним документам і не відображає дійсних властивостей продукту.

- (25) Вказані дії також можуть свідчити, зокрема, про стимулювання привабливості своєї продукції та її здешевлення, оскільки, за наявною в Комітеті інформацією, зменшення плодової частини впливає на вартість Продукції. Саме тому кількість плодової частини обумовлює кінцеву ціну продукту.
- (26) Повідомлення невизначеному колу осіб неправдивих відомостей про характеристики продукції через розміщення на упаковках продукції інформації таким способом може вплинути на наміри споживачів щодо придбання цих продуктів та набуття конкретними суб'єктами господарювання більш вигідного становища порівняно з іншими суб'єктами господарювання, що здійснюють виробництво фруктових і овочевих соків.
- (27) Зазначене є актуальним, зважаючи на те, що на території України, зокрема, є й інші виробники, які на етикетках та/або упаковках власної продукції, зокрема соків, розміщують повну інформацію.
- (28) Так, у торговельних мережах реалізуються соки виробництва іноземного підприємства «Кока-кола беверіджиз Україна лімітед» (ідентифікаційний код юридичної особи 21651322) під позначенням «Rich», зокрема сік яблучний та томатний. Під час аналізу інформації, розміщеної на упаковці вказаного продукту, встановлено, що на боковій поверхні упаковки міститься інформація, що до складу продуктів входять, відповідно, сік яблучний концентрований та томатний сік, відновлений. При цьому в назві цих продуктів, як на лицьових, так і на бокових поверхнях упаковок продуктів, назва і зображення плодів збігаються.
- (29) Також Комітетом досліджено продукцію товариства з обмеженою відповідальністю «Виробничо-комерційна фірма «Смолка» (ідентифікаційний код юридичної особи 31460308), яке здійснює виробництво та реалізацію соку яблучного з м'якоттю та цукром стерилізованого, соків яблучно-гарбузового та томатного. Аналіз наявних фото етикеток засвідчив повну відповідність зображених плодів на їх лицьових частинах з інформацією, розміщеною у складі продукту дрібнішим шрифтом. При цьому вміст фруктових частин становить щонайменше 50 % у наведених продуктах.
- (30) У протилежність діям Підприємства відсутність суперечливої інформації на етикетках соків виявлено в ході аналізу етикеток відповідної продукції виробництва приватного акціонерного товариства «Щорський завод продовольчих товарів» (ідентифікаційний код юридичної особи 00381143) під позначенням «Еко Фуд» (яблучно-персиковий, персиковий, грушевий, яблучно-виноградний тощо) та фермерського садівничого господарства «Золотий пармен» під позначенням «Лавка традицій» та «Золотий пармен» (яблучно-чорносмородиновий, березово-яблучний, яблучно-гарбузовий тощо). Аналіз цієї продукції засвідчив, що на упаковках їхніх соків також міститься інформація, викладена таким способом, що повною мірою забезпечує дійсне та повне відображення заявленого складу продукту та однозначне сприйняття цієї продукції.

4. ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ

- (31) Відповідно до вимог статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.

- (32) Назва та характеристики товару впливають на намір споживача щодо його придбання, дозволяють відрізнити один товар від іншого та забезпечують можливість споживачу зробити свідомий і компетентний вибір.
- (33) Суб'єкти господарювання, що використовують суперечливу інформацію на етикетках / упаковках своєї продукції, поширюють неправдиву інформацію та внаслідок цього можуть посилити конкурентну позицію й отримати неправомірні переваги в конкуренції не завдяки власним досягненням, а шляхом поширення неправдивих відомостей щодо характеристик продукції.
- (34) Отже, використання ТОВ «ПЕРЛИНА ЗАПОРІЖЖЯ» маркування на лицьовій стороні етикеток Продукції конкретним способом, яким доводиться до споживача відповідна інформація про відповідний продукт, може вводити в оману споживача стосовно, зокрема, його виду, властивостей та характеристик.
- (35) У Комітеті відсутня інформація, яка б свідчила, що дії ТОВ «ПЕРЛИНА ЗАПОРІЖЖЯ» призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції.
- (36) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Антимонопольний комітет України надає ТОВ «ПЕРЛИНА ЗАПОРІЖЖЯ» такі обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом вжиття заходів щодо приведення інформації, розміщеної на етикетках соків абрикосового, вишневого та сливового з м'якоттю і цукром стерилізованих, під позначенням «ТОМА», у відповідність із дійсним видом та властивостями соків, що не буде вводити споживачів в оману внаслідок обраного способу викладення інформації, зокрема, шляхом розміщення на лицьовій поверхні упаковок продукції, яка є найбільш привабливою для сприйняття споживачем, відомостей, що відображали б дійсний вид цих продуктів.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особам, яким вони надані.

Про результати розгляду цих рекомендацій повідомити Антимонопольний комітет України у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, розпочате провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.